

Posten

Til Helleland etter post

Før 1831 måtte egersunderne hente posten på Helleland, først på Strømstad og deretter på prestegården. Poståpneriet på Helleland lå på postruten Kristiansand – Stavanger som hadde blitt opprettet i 1652 og som gikk gjennom bygda. For å få brakt posten til og fra Egersund hadde byens handelsmenn fått opprettet en privat bipost mellom Egersund og Helleland som de selv betalte. I 1792 ble Theophilus Schanche anmodet om å ta over ansvaret for denne. I 1825 hadde Ingeborg Kielland Thorsen ansvaret.

Byen får poståpneri

Egersunds offentlige poståpneri ble opprettet 1.1.1831 med enkefru Ingeborg Thorsen som poståpner. Hun hadde bestyrt det private poståpneriet på en måte som kvalifiserte henne til å ta ansvar for det offentlige. Samtidig ble det utskrevet to militære til å befordre posten mellom Helleland og byen. Posten ble brakt fra Helleland onsdag og søndag morgen, og til Helleland tirsdag og fredag kveld.

I 1841 ble marinens DS "Nordcap" satt i [rute](#) mellom Kristiansand og Trondheim. Egersund var et av anløpstedene, men da rutefrekvensen var lav ble det meste av posten fortsatt sendt over land. I de neste tiåra økte den rutegående dampskipstrafikken betydelig, både langs kysten og mot utlandet. Frekvensen ble bedre, og postforsendelsen med dampskip økte tilsvarende.

Fullførelsen av [Vestlandske Hovedvei](#) i begynnelsen av 1840-åra førte også til vesentlige forbedringer i postførselen. Da ble det også etablert en "ytre" postrute over Jæren, og posten ble sendt vekselvis over denne og over den gamle gjennom Bjerkreim og Gjesdal.

Trafikken øker

I 1849 hadde omfanget av trafikken blitt så stort at poståpneriet i Egersund ble oppgradert til postekspedisjon. Enkefru Thoresen ble postekspeditør, en stilling hun hadde inntil hun døde i 1858. Da funksjonen som postekspeditør ble ledig sørget bystyret for at byens [apoteker](#) fikk overta den for å kunne spe på inntekten. Postekspedisjon og apotek ble drevet sammen til 1875.

Åpning av [Jærbanen](#) i 1878 og [Flekkefjordbanen](#) i 1904 førte også til nye forbedringer i den regionale postførselen og store omlegginger av postsystemet. Nye poststeder ble åpnet, gamle landpostruter omlagt og postgangen ble både hurtigere og mer regelmessig.

Postkontor

Postkontoret holdt til i Johan Feyers gate 2 i 1905-1910. Foto: DF

I 1890 ble Egersund postekspedisjon oppgradert til postkontor og postekspeditøren fikk tittel av postmester. Noen år senere ble poståpneriene sør for Egersund lagt under Egersund postkontor (de hadde før det ligget under Stavanger), og i 1914 hadde postkontoret 15 underliggende poståpnerier, 8 brevhus og 5 landpostbud og postbefordrere.

Det var postkontor i Egersund i 124 år. Etter at Posten hadde gjennomgått store organisatoriske endringer og folks bruk av Postens tjenester hadde forandret seg radikalt, ble postkontoret nedlagt 10. februar 2014. Dagen etterpå var det mulig å få utført posttjenester i regi av COOP Mega i Amfi Eikunda gjennom konseptet Post i butikk.

Postnummer

Postnummer ble innført i 1968, og Egersund fikk postnummer 4370 mens postkasseadressatene fikk 4371. I 1999 ble postboksadressatenes nummer endret til 4379. I 2012 ble byen inndelt i flere soner som fikk egne postnummer. I alt er syv postnummer i bruk for Egersund¹⁾²⁾

Lokalisering

Før [Bybrannen i 1843](#) lå poståpneriet mest sannsynlig i enkefru Thorsens bolig. Etter brannen, og fram til hun hadde fått bygd nytt hus, vet vi ikke hvor kontoret var lokalisert.

Etter 1848 har postkontoret i Egersund har hatt tilhold i disse bygningene (dagens adresser):

1848 - 1858	Nygaten 4 ³⁾
1858 - 1875	Nygaten 1 ⁴⁾
1875 - 1880	Strandgaten 44
1880 - 1892	Bygning som lå i nåværende Parken , på hjørnet mellom Parkveien og Nygaten. Huset ble siden flyttet.
1893 - 1901	Strandgaten 55
1901 - 1904	Torget 1b
1905 - 1910	Johan Feyers gate 2
1910 - 1916	Strandgaten 32
1916 - 1936	Strandgaten 68
1936 - 1965	Storgaten 17
1965 - 1996	Torvgården , Torget 2

1996 - 2002	Eiekrysset
2002 - 2014	Torget 2

1)

4370, 4371, 4372, 4373, 4374, 4378, 4379 - de to siste er for postboksadresser

2)

Kilder: Hallvard Slettebø: Glimt fra Egersunds posthistorie. Artikkel i katalog til regional frimerkeutstilling Egersund '98; Oddbjørn Salte: Posten som kom og gikk i Stavanger Amt fra 1652, s. 114 ff; Langstrøm m.fl.: Kystruta Oslo - Bergen, s. 27; Egil Harald Grude: Egersund byhistorie, B1, s. 255, 259f.; <http://www.maihaugen.no/no/Postmuseet>;

http://dalane-tidende.no/index.php?page=vis_nyhet&NyhetID=11081&sok=1, hentet 15.12.2013

3)

Nr. 19 inntil 1990

4)

Nr. 18 inntil 1990

© Egersund byhistoriske leksikon
<https://www.dalanefolkemuseum.no/leksikon/>
 PDF produsert 04.07.2020 17:30.
 Artikkelen kan brukes fritt mot kreditering.

Produsert med støtte fra:
 Dalane Folkemuseum
 Museumsveien 20, 4373 Egersund
<https://dalanefolkemuseum.no>